

FJORDHUSET

Et kreativt knutepunkt i Ytre Sandviken
Hvordan kan vi gjennbruke marint avfall?

APP : Cecilie Andersson
DAV : Hedvig Skjerdingsstad
Exhibition : Vibeke Jensen
TTA : Kim Christensen

*«Innen 2050 vil plastforurensingen
i havet firedobles»¹*

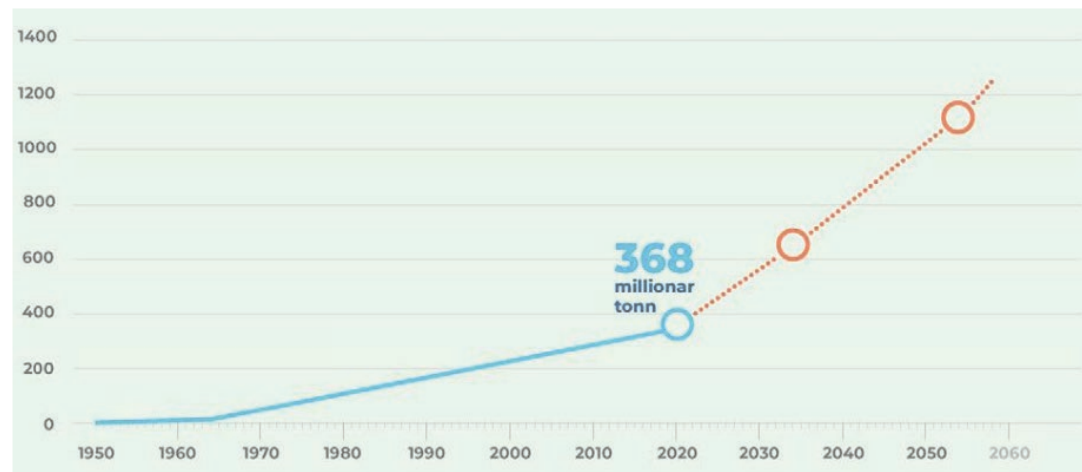
”Plastforurensning i havet er et betydelig miljøproblem som utgjør en trussel mot livet i havet og økosystemene. Spredningen av plast i havet har vært drevet av flere faktorer, inkludert befolkningsvekst, urbanisering, shipping og havnæring, men helt sentralt står det globalt økende forbruket av plastprodukter.

Effekten av plast i havet er godt dokumentert igjennom en årrekke, og er per 2023 et av de største miljøutfordringene vi har i verden. Dette kan til slutt ende med at vi som forbruker får plast på matfatet. I gjennomsnitt spiser hvert menneske på jorden ca. 5 gr. Plast hver uke.

I 2022 fant forskere for første gang mikroplast i blodet og i lungene til mennesker. Dette utgjør en mulig helserisiko for oss mennesker.¹ Men kanskje enda skremmende, vi vet enda ikke konsekvensen av å ha mikro, samt nanoplast i kroppen.

Gjennom beregner anslås det at vi tilfører verdenshavene våre et sted mellom 8 og 12 millioner tonn plast hvert år.² SINTEF har gjort større forskninger på havplast og la frem en rapport i 2020 der de estimerer at mengden plast i verdenshavene vil øke med 64% de neste ti årene, frem mot 2030.³

Totalt antar Verdens naturfond WWF, at det finnes et sted mellom 75 og 199 millioner tonn plast i havet i dag. WWF anslår også at det årlige utslippet av plast vil øke til 23 – 37 millioner tonn innen 2040. ”

1 (WWF, 2022)

2 (Miljødept., 2021)

3 (Andy M. Booth, 2017)

Via vind, havstrømmer og vær flytter plasten på seg kontinuerlig. Norges langstrakte kyst blir en mottaker for den havplasten som ikke synker til bunn. Et område som får mye av havplasten på land er Øygarden i Vestland fylke. Her estimerer de pr. 2021, at det finnes over 1000 vikor og bukter som må ryddes for hånd når forholdene tilater det.

Det jobbes i dag med å rydde havplast langs Norges kyst. Arbeidet er ofte krevende, da stedene der plasten ligger er vanskelig å komme til.

Profesjonelle aktører som Miljøvernforbundet, MARFO (senter for marin forsøpling) og Nordic Ocean Watch er aktører som organiserer større plastryddekampanjer. Slike aktører er helt sentrale for ryddingen og er en stor bidragsyter samt motivator for videre rydding. Alene har Miljøvernforbundet ryddet over 175 tonn med avfall fra Norges kyst siden 2017, og har hatt over 2300 frivillige samt 4700 skolelever til rydding, opplæring og kunnskapsformidling rundt plast i havet.

KONTEKST

Byfjorden i Bergen har alltid spilt en enorm viktig rolle i byens tilhørighet og identitet. Tidslinjen strekker seg helt tilbake fra den Hanseatiske tiden på 1300-tallet med eksport av tørrfisk og helt frem til i dag med hyppige anløp av Hurtigruta og store Cruise skip. Havnen i Bergen er vital del av Bergen, men også Norges kulturarv. Sjøfronten til bergene har av naturlige årsaker blitt transformert igjennom tiden. Kaianlegg har blitt etablert og større terminaler ligger tett på byen. Kaianlegg som ikke er i bruk i dag skaper en barriere mellom oss og sjøen. Dypvannskaianlegg fører også til et mindre mangfold av marint liv, da store deler av floraen langs kysten vår etablerer seg på en dybde mellom 0 - 6m.

I dag ser vi en utvikling av sjøfronten i Bergen, der store deler av den 20km lange sjøfronten blir transformert. Fortsatt er 2/3 av den 22km lange sjøfronten utilgjengelig for allmenn ferdsel. Fra Sandviken til Breiviken, en sjølinje som strekker seg mer enn 4km finnes det én kafé. Møteplassene er få og dårlig tilrettelagt for varig opphold.

Bergen kommune har som mål gjennom deres egen Sjøfront strategi lagt frem i 2019 å være Norges fremste havby innen næring og kunnskap i hav og sjø relatert virksomhet. Ved å etablere et kunnskapssenter for marint avfall langs sjøfronten til Bergen by knyttes både kunnskap men og samhold. Kunnskap om et svært prikkert og aktuelt tema, som vi vil måtte håndtere på best mulig vis, hvis vi ønsker å bevare det marine livet som finnes langs Norges kystlinje. v

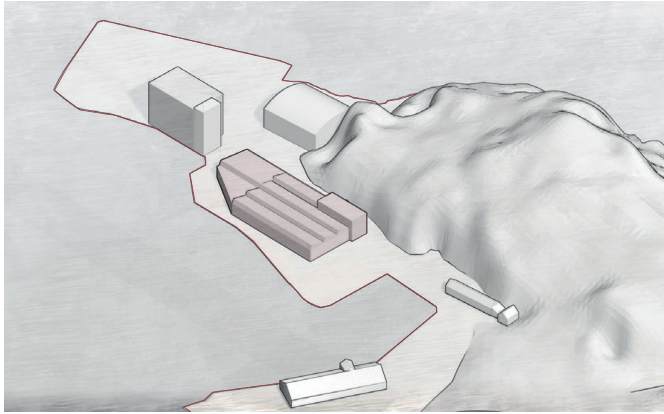

Breiviken har et enormt potensial til å bli hjørnesteinen og en naturlig inngang til Byfjorden og det yrende marine livet som finnes i Byfjorden. Breiviken har i generasjoner spilt en sentral rolle for industrien i Ytre Sandviken og Bergen. I dag er industrien stort sett forvandlet til dyre boligkomplekser der det er lagt vekt på en hovedfaktor, profitt per solgt kvadratmeter.

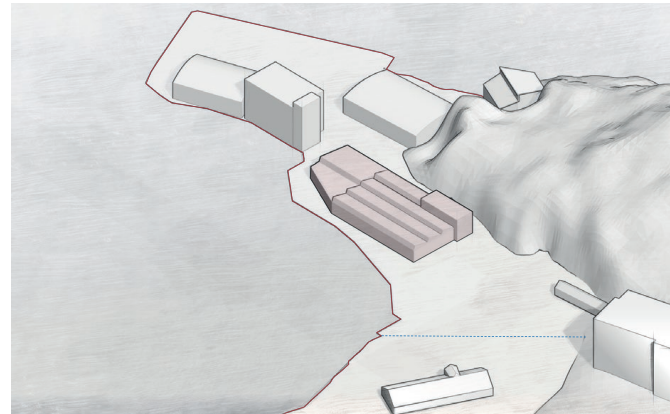
I dag mangler boligbebyggelsen langs Sandvikens sjøfront vesentlige sosiale fasiliteter. Den blomstrende boligutviklingen som langs sjøfronten av Bergen, adresserer i stor grad en kritisk stemme til hvordan vi utvikler nye nabolag uten elementere rom opphold og naturlig møteplasser. Rom som ikke er privatisert av hager, stier og brygger.

Gjennom transformasjonen av det tidligere sagbruket i Breiviken oppstår et kreativt knutepunkt dedikert til marin forsøpling og hvordan vi kan formidle kunnskap om problematikken. Dette innovative offentlige rommet fungerer som et levende sosialt samlingspunkt der vi dyrker en dyp forståelse av de utfordringene det marine livet står overfor og hvordan vi kan gjenbruke store deler av den havplasten som drives i land langs kysten vår til å lage nye gjenstander eller reparere andre, som en havkajakk.

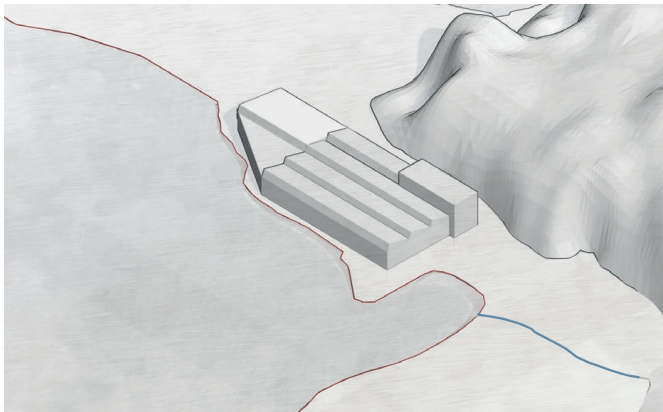

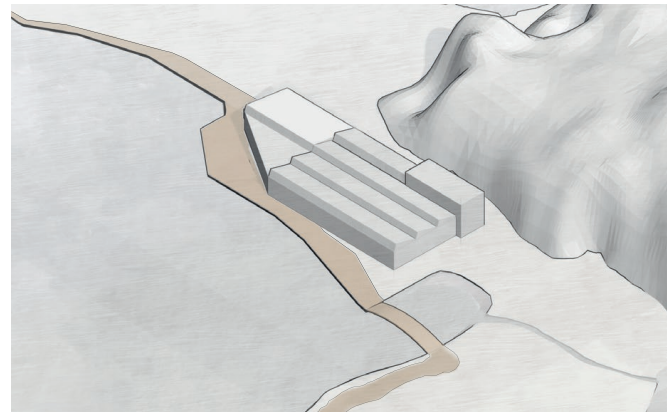
1980

2023

Ny sjøfront

Ny fjordpromenade

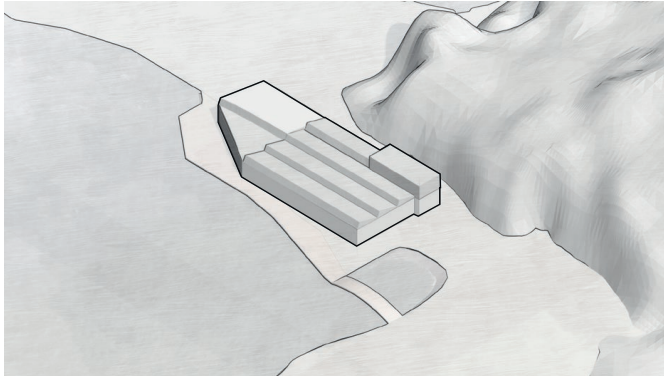
Brevikene hadde helt frem til 1980 en indre havn der båter kunne legge til. Denne havnen ble opprettet da det var stor industri i området rundt 1900 - 1940 da store deler av ullproduksjonen på Vestlandet ble produsert hos Merinospinneriet.

I dag er havnen fylt igjen og det eksisterer kun en grusplass der det en gang sjøen lå.

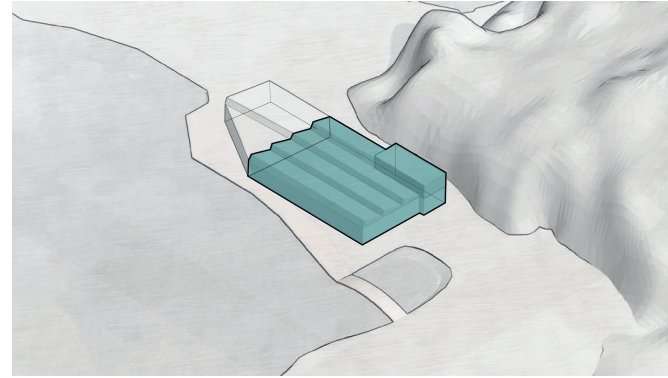
Det eldste bygget i viken er det gamle pakkhuset som tidligere lå helt i vannkanten. I dag finner vi det gamle pakkhuset langt inn på land. Pakkhuset huser i dag Bergens største padleklubb, BSI Padling.

Den nye sjøfronten åpner opp den opprinnelige havnen men nå kun for myke sjøfarere. En aktiv lun kajakkhavn blir etablert der det bli lettere for alle å nå vannet samt skape en egen indre intim havn for de minste.

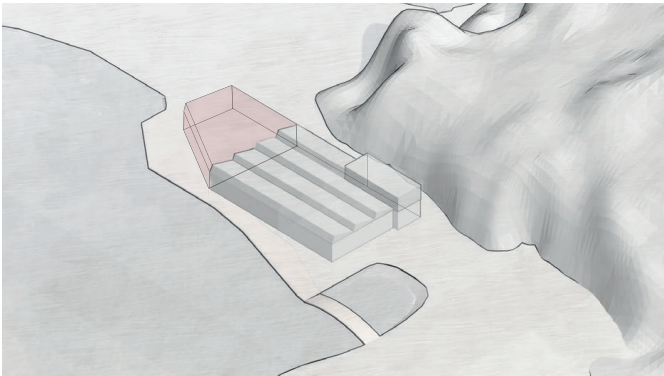
En ny fjordpromenade blir etablert på eksisterende kaiareal. Denne promenaden kobler seg på eksisterende promenade mot øst og forlenges forbi bygget.

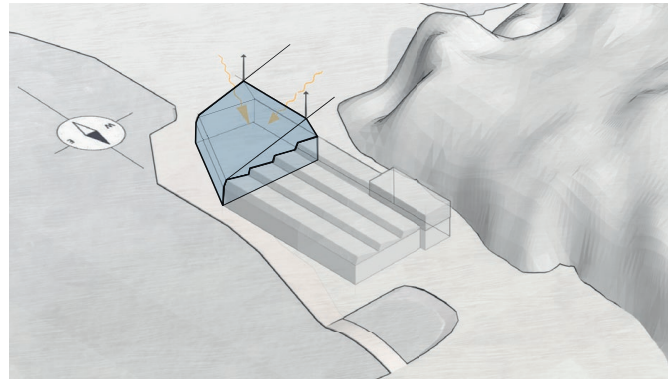
Eksisterende bygg

Karateristisk del som bevares

Transformerer bygget i sør

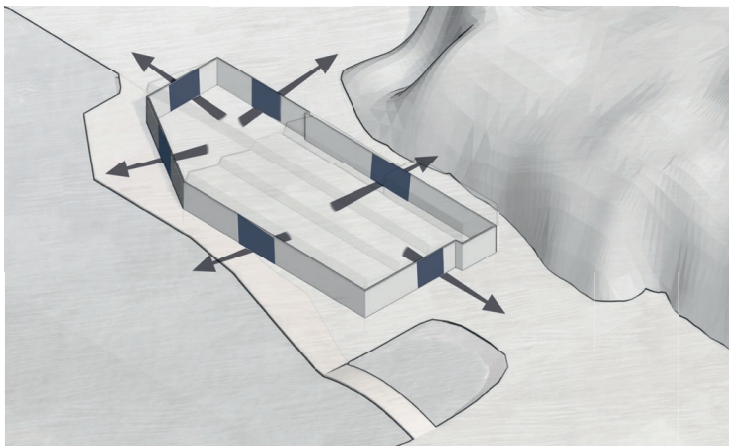

Nytt tak som strekker seg mot vest og ned mot sjøen

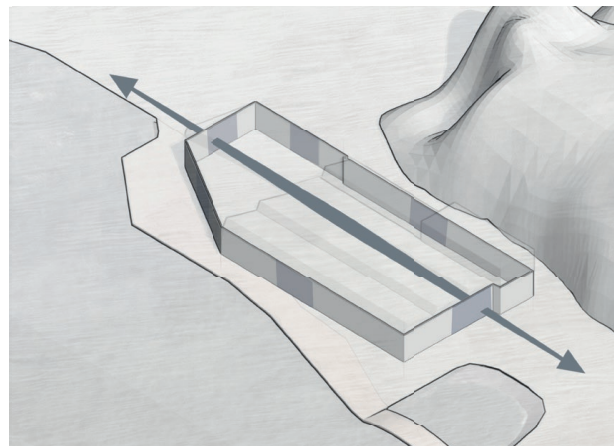
Eksisterende bygg har et karakteristisk tak som blir bevart. Det etablerer nye rom inne i lagerhallen som huset bla. studio plast som inngår i det kreative senteret for marint avfall.

Den nye delen blir transformert der taket blir løftet mot vest for å slippe inn ettermiddagssolen som kommer inn over Byfjorden og senkes mot Breivikens grunne vik.

Gulvet i bygget steppes ned mot sjøen mot øst for å lettere komme nd til vannet.

Eksisterende åpninger

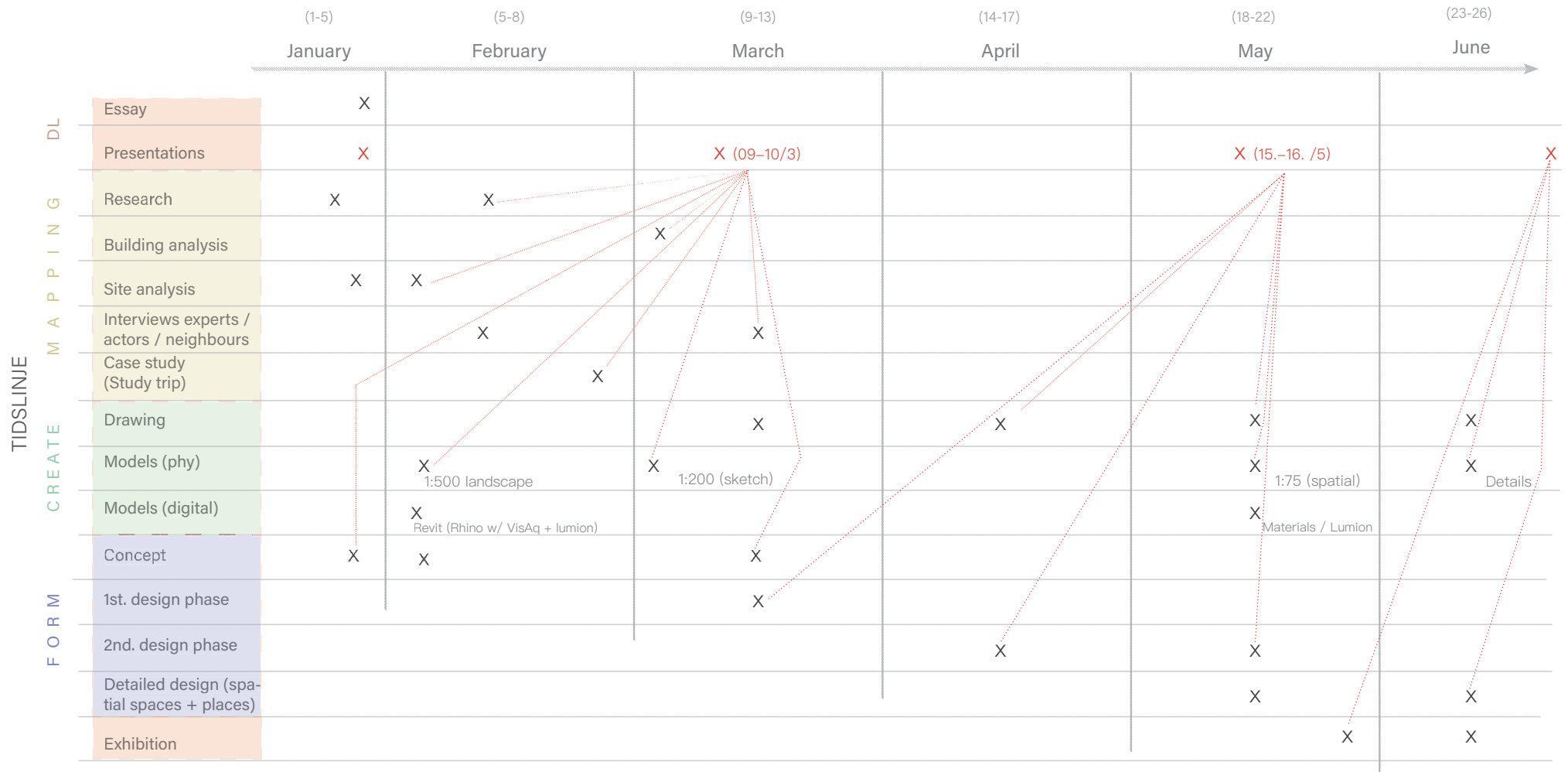
Hovedbevegelse

De mange industriportene som omkranser bygget blir bevart og legger til grunn for bevegelsen i bygget samt den sterke ute / inne følelsen.

Hovedbevegelsen i bygget går på lengde av bygget og blir en naturlig allmenning gjennom både den nye og den gamle delen av bygget.

Arbeidet gjennom semesteret ble skrukturer og delt opp ut i fra denne tidsmodellen. Den har i ettertid vært veldig hjelpsom. Et viktig verktøy som har resultert i at en hele tiden vet hva som skal gjøre til en hver tid.

Weeks Feb - Research

5	<p>Main KONSEPT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikling av konsept - materialitet, sosial rolle, sjøfront og kommunikasjon • Landscape -> modell 1:500 (helg) + 3D modell (Revit oppsett m rhino + lumion) • Actors -> Ta kontakt med disse • KONSEPT! Bruk helgen på dette -> hva vil du? Vis det 	<p>HUSK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slapp av fra du setter deg på toget, til du er tilbake! • TAG fredag 	<p>Mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klart skissert hva konsept er -> Skisser klar til concept / CONCEPT MODEL • Utvikle et mer konkret begrep rundt GREPET -> oppfølging til neste uke • Lørdag -> Få opp materiale fra Mapping på veggen! (FÅ oversikt) -> Konsept
6	<p>MAIN (DAV uke).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobb med hvordan tilnærmingen til sjø kan være en viktig utløser. • Hvordan vise dette? • Water School -> besøk den onsdag! :) • Landskapsmodell + digital modell -> befaring lørdag gir nye bilder osv. 	<p>HUSK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hedvig er på skolen -> torsdag 09.02 planlegg møte • Sust. forelesing m/ Nancy -> fredag 10.02 	<p>Mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikle et konkret konsept og pla for DAV -> hvordan kan du utøve dette her? • 1:1 skissering eventuelt? • Jobb videre med fysisk / digital modell. Få til en befaring Mandag 6.02 • Sende modell til laserkutting, MANDAG -> Bruk helgen på å lime sammen
7	<p>MAIN MAPPING + LANDSCAPE MODEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oversikt over temaer (Big 5 ; Fauna/flora, <u>landscape / landfill, shoreline, history, actors</u> — Utforsk mer) • Klargjøre kuttefil -> 1:250 -> 4mm kotedekke -> Kutt korken klar • Ordne nye bilder + undervannsbilder • Tectonics -> kom deg inn i konstruksjonen -> 3D modellen skissert (om mulig) 	<p>HUSK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nytt møte med Cecilie, uke 8 eller 9? • Mails: Makerspace, Tatjana Solberg (oppfølging), Bergen Byarkiv + Bergen kart (oppfølging) • Portfolio adding (Nygårdsparken) + Lounge Chair? 	<p>Mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuttefil ferdig til helgen + <u>material 8lime 2x2mm</u> korkplater a (800x500), hvor mye kork trenger du? • A2 plansjer av "Big 5" + suppleringer? • Makerspace??
8	<p>MAIN MAPPING + CASE STUDY TRIP?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tectonics, program, sosial +++ (Hva velger du) • Pga mapping + program -> hvor drar du? 	<p>HUSK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planlegg et møte med Cecilie (onsdag) 	<p>Mål</p> <ul style="list-style-type: none"> •

Et utdrag fra dagboken som ble skrevet i perioden januar - april der jeg hver uke har skrevet ned hva som skal gjøre og reflektert over hva utfallet blir

